

(pag. 2). Die overbevolking werd niet opgewogen door de verbouwing van enkele gestichten (blz. 24), en nieuwe gestichten werden niet bijgebouwd.

Ook in dit tijdvak bleek weer het ondoelmatige van de ligging der gestichten in steden (pag. 21).

Verschillende verbeteringen werden echter aangebracht in de verwarming en verlichting der cellen, in de voeding der verpleegden enz., die ter plaatse kunnen worden nagezien.

Het verplegend personeel werd, ondanks het toenemen der bevolking, niet vermeerderd (pag. 17), zoodat de verhouding er niet gunstiger op geworden is.

Ook de geneeskundige dienst werd slechts weinig uitgebreid (blz. 39).

Het Verslag bevat voorts uitvoerige tabellen over de accidenteele ziekten bij krankzinnigen waargenomen, die zich tot refereeren niet leenen.

Tegenover het gemiddeld aantal opgenomenen (blz. 157) van 1094.7 staat een gemiddelde jaarlijksche sterfte van 452.7; gemiddeld werden 404 lijdens hersteld en 136.7 niet hersteld ontslagen.

Als de meest veelvuldig voorkomende vorm van krankzinnigheid wordt de mania acuta genoemd en wel met 22.3 pCt. Relatief zeldzaam met 3.2 pCt. wordt paralyse cerebri vermeld.

Vermoedelijk zullen volgende Verslagen deze cijfers wijzigen, daar het zich laat aanzien, dat de latere psychiaters minder vrijgevig zullen zijn met de diagnose van acute manie.

Geenszins is door het hier aangestipte het Verslag uitgeput. Over oorzaken van krankzinnigheid, over behandeling van krankzinnigen, hun onderwijs, hun arbeid vindt men veel vermeld. Dit alles kan echter niet worden besproken.

Voor de historie van ons krankzinnigenwezen zijn deze Verslagen van het grootste belang. De wensch mag ten slotte worden uitgesproken, dat de tegenwoordige Inspecteurs, die thans reeds een jaar inhaalden op den bestaanden achterstand, ons spoedig verrassen mogen met het beloofde Verslag over 1882, 1883 en 1884.

Moge hun werk moeitevol zijn, zij kunnen er zeker van wezen, dat de psychiater hun dankbaar is voor de zorg, waarmede zij het uitvoeren.

C. WINKLER.

INGEZONDEN.

HET STEMRECHT IN ONZE MAATSCHAPPIJ.

Art. 58 der Wet van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst bepaalt het aantal stemmen, dat door iedere Afdeeling naar

gelang van haar ledental zal worden uitgebracht. Uit de laatst verschenen naamlijst van de leden der Afdeelingen over 1890 blijkt, dat

in	4	Afdeelingen, uitbrengende	1	stem	9	leden
„	23	„	„	2 stemmen,	9	„
„	6	„	„	3	„	15
„	4	„	„	4	„	18
„	1	„	„	6	„	34

te zamen één stem bezitten, en blijkt verder dat 27 Afdeelingen, ieder met 1 en 2 stemmen en met 457 leden, te zamen uitbrengen 50 stemmen, terwijl de 11 andere Afdeelingen, met 763 leden, slechts over 40 stemmen beschikken.

De leden der kleine Afdeelingen hebben dus veel meer invloed op den gang van zaken, dan die der grootere, en dezelfde arts, gevestigd in een kleine gemeente, heeft in de Maatschappij viermaal meer in te brengen, dan als hij zich te Amsterdam neerzet, en tweemaal meer dan bij zijn vestiging in een der andere groote steden. Dit is een zonderlinge toestand.

Eigenlijk zou het billijk zijn, dat iedere Afdeeling zooveel stemmen uitbracht als zij leden telt. Dat dit den stemopnemers eenige rekenkundige inspanning zou kosten, zal wel bij niemand als een ernstig bezwaar gelden. Maar wel is een andere tegenwerping gemaakt. Niet voor alle zaken, die op de Algemeene Vergadering beslist worden, kunnen de afgevaardigden een imperatief mandaat medebrengen, evenmin als voor eventueele herstemmingen, en nu vreezen sommigen, dat de Afgevaardigden der groote Afdeelingen een te grooten persoonlijken invloed zouden bezitten. Dit bezwaar komt mij echter weinig beteekenend voor. Die afgevaardigden zullen wel een grooteren invloed bezitten, maar, waar het vooral op aankomt, zij vertegenwoordigen ook een grooter aantal leden, die, als zij zelf hun stem konden uitbrengen, precies denzelfden invloed zouden kunnen uitoefenen.

Men ziet hetzelfde dagelijks voorkomen in vergaderingen, waar niet de belanghebbenden zelf, maar hun vertegenwoordigers aanwezig zijn. Op een vergadering eener vennootschap heeft hij, die 10 aandeelen, dus 10 belangen vertegenwoordigt, meer in te brengen, dan hij die er slechts één representeert. Ook hier heeft men vaak gemeend, dat door een proportioneele vertegenwoordiging te veel macht in een enkele hand kon komen en daartegen gewaakt door het maximum stemmen te bepalen, dat door een enkel persoon kan worden uitgebracht. Maar beneden dat maximum blijft de uitgeoefende invloed toch evenredig aan het vertegenwoordigd belang. En bij geen enkele vennootschap heeft men het nuttig geoordeeld, den kleinen aandeelhouders meer macht toe te kennen, dan aan de grootere. Indien in onze Maatschappij vastgesteld wordt, dat geen Afdeeling meer dan een bepaald aantal stemmen mag uitbrengen, zal dit bezwaar zijn opgeheven; een andere reden echter waarom een lid van een kleine Afdeeling meer invloed zou moeten bezitten dan een lid eener grootere, zoek ik te vergeefs. Tenzij men als zoodanig het jus constitutum wil aanmerken. Maar in elk geval is de toestand onbillijk. Daarom schijnt het mij wenschelijk, dat de door de commissie tot wetsherziening voorgestelde wijziging worde aangenomen. De toestand zal dan worden als volgt:

20	Afdeelingen, uitbrengende 1 stem,	zoodat 14½ leden
11	„ „ 2 stemmen,	„ 16 „
6	„ „ 3 „	„ 21 „
1	„ „ 6 „	„ 34 „

te zamen één stem uitbrengen. De toestand is nog wel geen ideale, maar toch een stap in de goede richting; de verbetering is eene partiëele. Misschien is dit laatste gewenscht, met het oog op de jarenlang gebruikelijke wijze van stemming.

Menige Afdeeling, die nu steeds 2 stemmen uitbracht, zal bij aanneming van die wijziging slechts over 1 stem beschikken. Die reductie is echter niet zoo groot als zij schijnt, want terwijl volgens den bestaanden toestand 90 stemmen worden uitgebracht, zal bij aanneming der voorgestelde wijziging het aantal uitgebrachte stemmen slechts 66 bedragen, zoodat de feitelijke reductie slecht $\frac{7}{22}$ bedraagt. Ik vlei mij echter, dat waar in de groote maatschappij de bourgeoisie, door billijkheid gedreven, vrijwillig haar kiesrecht met den vierden stand deelt, de billijkheid ook voor de kleinere Afdeelingen een voldoende motief zal zijn om een stap in de goede richting te doen, al mogen zij daarvan ook eenig verlies van invloed ondervinden. FOKKER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

PARIJS. — Salol. Door Dr. MARTY wordt in de *Semaine médicale* de inwendige toediening van het Salol tegen de foetide effluvia bij het carcinoma uteri aanbevolen. Vooral waar genoemd lijden met fistula vesicovaginalis gecompliceerd is, wordt door de met Salol gedrenkte urine als het ware een antiseptische irrigatie der omliggende weefsels veroorzaakt.

— **Microcidine.** Door Dr. BERLIOZ te Grenoble is, onder den naam van microcidine, een nieuw antisepticum bereid. Indien men aan smeltend naphтол β de helft van zijn gewicht soda caustica toevoegt, zoo verkrijgt men na bekoeling een wit poeder, hetgeen voor 75 pCt. uit naphтол sodae bestaat. Dit poeder is in water oplosbaar in de verhouding van 1:3. De geconcentreerde oplossingen zijn bruin van kleur, de zwakke van 3 pCt. daarentegen kleurloos. Die oplossingen zijn niet caustisch, weinig toxisch, laag van prijs, en tasten noch kleeding noch instrumenten aan. POLAILLON gebruikte ze bij ulcera cruris, en verkiest ze ver boven die van phenylzuur of boorzuur.

— **Tuberculose-Congres.** Het II. „Congrès pour l'étude de la tuberculose” zal alhier van 27 Juli tot 2 Augustus, onder het praesidium van VILLEMIN vergaderen. De vraagpunten, aan de orde gesteld, luiden volgens het officiëel programma als volgt: „1°. de l'identité de la tuberculose de „l'homme et de la tuberculose des bovides, des gallinacés et autres animaux; „2°. des associations bactériennes et morbides de la tuberculose; 3°. de „l'hospitalisation des tuberculeux; 4°. prophylaxie de la tuberculose humai-